

ZERO TOLERANCE

ALLES WAT
JE GEBRUIKT,
KAN TEGEN
JE GEBRUIKT
WORDEN

DOMPER
OP HET
FEEST

Agenten in burger, die bezoekers zomaar van de dansvloer plukken. Strenge fouilleringen. Drugshonden. Echt gezelliger worden de Nederlandse dancefeesten er niet op, sinds er door politie en justitie een Zero Tolerance-beleid wordt gehanteerd. Wat is er aan de hand? Waar komt dit opeens vandaan? En wat betekent dit alles voor de toekomst van de dance? Release Magazine gaat op onderzoek uit.

TEKST Gert van Veen BEELD Release

Stel je voor. De diepe nacht. Je bevindt je op een geweldig feest, laat je meevoeren op de golven van de muziek. Op het moment dat je even in je tas rommelt en een pepermuntje neemt, wordt je onmiddellijk in je kraag gevat. 'Politie! Wat stop je daar in je mond? Meekomen!' In een kil hok moet je je vervolgens uitkleden en worden al je spullen onderzocht op de aanwezigheid van drugs. Zie dan nog maar eens terug te komen in de lekkere sfeer waar je in zat.

Of wat te denken van het volgende relaas: 'Mijn vriendin wilde wat spullen opbergen in een locker-box. Ze pakte haar portemonnee en nam er wat muntgeld uit, zodat haar vriend een sleutel kon gaan halen. Op dat moment sprongen er twee agenten in burger tevoorschijn en werden ze op zeer brute wijze gefouilleerd. Dit was geen leuk gezicht. We schrokken ons wezenloos. Wat is dit!? Het was duidelijk te zien dat ze alleen muntgeld uit haar portemonnee haalde!! Ik vind dit waardevol, het heeft onze hele avond verziekt door deze actie!' Aldus een bezoeker aan een recent feest in onze hoofdstad.

Het is een van de vele onthutste berichten, die in de afgelopen periode op de headquarters van Release Magazine binnenkwamen. Ervaringen van bezoekers uit heel Nederland, die werden besnuffeld door drugshonden ('Dacht altijd dat die gingen blaffen, maar als ze braaf naast je gaan zitten, is het mis!'). Anderen werden willekeurig van de dansvloer geplukt, of in de kraag gepakt omdat ze een (half) pilletje naar binnen werkten. (Kauwgom, pepermunt of een smintje zijn trouwens ook verdacht). En dan hebben we het nog niet gehad over het partyleed van bezoekers, die een fikse boete (tot wel 500 euro) kregen, omdat ze in het bezit waren van een aantal pillen. Flinke pech, zeker als je je juist had opgeofferd om het zakje snoep voor je de groep vrienden met wie je op het feest bent, bij je te dragen. En dan is de ellende nog niet voorbij, omdat je soms zonder pardon (en zonder jas) buiten de deur wordt gezet, waar je tot de volgende ochtend moet wachten op de eerste trein naar huis.

Een aantal dingen komen steeds terug in alle verhalen die we te horen krijgen: de politie treedt regelmatig behoorlijk bot, zeg maar gerust onbeschoft op. En de manier waarop je, óók als je geen drugs in je bezit hebt, als een misdadiger wordt behandeld, is een beschamende ervaring en een flinke domper op de feestvreugde.

Opeens mag er niets meer. Zero Tolerance, zoals dat heet. Kan dit allemaal zomaar? Hebben we als feestganger dan geen enkel recht? Past dergelijk politieoptreden wel in een 'verlichte' maatschappij als de onze? En wordt de klok hiermee niet gewoon dertig, zo niet veertig of vijftig jaar teruggezet?

ZERO TOLERANCE

Een recente editie van Awakenings, waar een grote politiemacht controleerde, en een aantal bezoekers aanhield, kreeg veel aandacht in de media. Er werden door PvdA-kamerlid N. Albayrak in de Tweede Kamer zelfs vragen over gesteld aan de ministers van Justitie en VWS. (Zoals: 'Deelt u de mening dat intensieve opsporing naar personen met slechts een beperkte gebruikershoeveelheid pillen niet nodig is? Zo ja, waarom gebeurt dit dan toch?'). Goede vraag. Er wordt op dit moment overigens niet alleen in Amsterdam, maar overal scherp gecontroleerd, horen we van bezoekers van feesten uit alle delen van het land.

De controles en het politieoptreden zijn in de afgelopen twee jaar veel strenger geworden, beaamt Duncan Stutterheim van ID&T. 'Daar hebben we al twee jaar last van, dat we aanscherping voelen op onze feesten, onder andere in de Amsterdam Arena en op Mystery Land. In één keer moest er dan een vergadering komen met de politie: 'Ja, jongens, we moeten wel even wat zeggen: we gaan alles afpakken.' Dan zitten ze zelf bijna ook van: 'dit kán bijna niet.' En sommigen voelen zich er ook best kut onder. Sommigen ook niet hoor - die vinden het alleen maar mooi, alles verbieden. Maar de agenten die echt in de maatschappij staan hebben zoiets van: 'waar gaat dit over?'. Het begon twee jaar geleden, zegt Stutterheim: 'Toen hadden we ook voor het eerst drugshonden op Sensation. Eigenlijk merken we nu alleen maar verzwaring en verzwaring. Zero Tolerance.'

SOFT DRUGS AFGEPAKT. DAN MAAR ZUIPEN

We spreken drugsbeleid-deskundige Tim Boekhout van Solinge, voormalig medewerker van het Centrum voor Drugsonderzoek van de Universiteit van Amsterdam, en nu verbonden aan het Willem Pompe Instituut - de juridische faculteit van de Universiteit van Utrecht. 'Twee jaar geleden zag ik een trendbreuk. Opeens moest het publiek hasj en weed

'Als softdrugs worden afgepakt dan gaan mensen zuipen. En alcohol levert veel grotere problemen op dan blowen.'

inleveren op festivals. Dat is absoluut niet het Nederlands beleid, zoals dat jaren is gevoerd.'

Beleid wordt, zegt Boekhout van Solinge, in Nederland gemaakt door de zogenaamde Driehoek: 'De burgemeester, de corpschef en de hoofdofficier van justitie. Wanneer ze in Amsterdam hard optreden, dan wordt zoets in de Driehoek besloten. Maar deze nieuwe koers is vooral afkomstig van de Officier van Justitie. Er is, zowel in Hoofddorp als in Spaarnwoude nog ruzie geweest tussen de burgemeester en de hoofdofficier - die had besloten dat iedereen gecontroleerd moest worden, zonder de burgemeester daar in te kennen.'

ID&T zette in de aanloop naar Mystery Land 2005 het volgende bericht op de eigen website: 'Het beleid van de Officier van Justitie is gewijzigd ten opzichte van vorig jaar. Dit jaar mogen bezoekers helemaal geen softdrugs meenemen het festivalterrein op. In tegenstelling tot vorig jaar dus ook geen kleine hoeveelheid voor eigen gebruik. Een gebruikshoeveelheid van maximaal 5 gram softdrugs wordt dus door de politie bij de ingang in beslag genomen. Als er meer dan 5 gram wordt aangetroffen, zal de politie overgaan tot aanhouding.' De GGD vond deze nieuwe aanpak (alle drugs innemen) geen goed plan en gaf daarom een negatief advies.

Ook gezondheidswetenschapper Jan Krul, als directeur van Educare al ruim tien jaar verantwoordelijk voor de EHBO op grote evenementen, vindt Zero Tolerance een slecht idee. 'Ik zie op bijvoorbeeld urbanfeesten zeker geen problemen met soft drugs. Maar problemen met alcohol nemen wél toe. Met het instellen van de nullijn doorbreek je het gezonde gedrag dat bezoekers in het algemeen uit zichzelf al vertonen.' 'Als softdrugs worden afgepakt', zegt Tim Boekhout van Solinge, 'dan gaan mensen meer zuipen. En alcohol levert veel grotere problemen op dan blowen.'

Dat is ook het idee van concertpromotor Willem Venema (The Alternative), iemand die al ruim dertig jaar meeloopt in de rockwereld. Recent stelde Venema in een forumdiscussie met Duncan Stutterheim (ID&T) en Nicolien van Vroonhoven (CDA) in het VPRO-programma 'De Verdieping', dat er onnodig moeilijk wordt gedaan over het druggebruik op feesten. 'Wat ik veel vervelender vind, is wanneer ik in het weekend of zelfs door de week over het Leidseplein loop en mensen te veel gedronken hebben. Daar gaat het veel agressiever aan

Politie! Meekomen!

toe. Ik heb ook het gevoel dat dat een vorm van sociaal gedrag uitstraalt, die ik op de dansfeesten nog nooit heb gezien. Daar zou ik veel meer aandacht aan besteden dan aan het zogenaamde druggebruik. Ik vind dat agressief en verkeerd. En er gaat geen betere maatschappij van uit. Terwijl ik zowel op Mystery Land als op Lowlands toch altijd nog het gevoel heb dat daar iets wordt geproduceerd met vijftigduizend mensen, dat neigt naar een betere maatschappij.' Corné Bos, voorzitter van de Belangen Vereniging Dance (BVD): 'Er zijn op dance-evenementen altijd heel weinig problemen geweest. Dat is het fijne van deze beweging, dat het een heel vreedzame jongerencultuur is. Maar door optreden zoals er nu gebeurt, ontstaat er een veel grimmiger sfeer. Dit is ook geen corrigerende tik. Dit is fundamentalisme.'

NORMEN EN WAARDEN

Geen hasj en weed meer op het feest. Dat was al vreemd, en ook moeilijk te begrijpen. Je gaat eerst naar de coffeeshop, koopt geheel legaal een grammetje hasj, die je vervolgens bij de ingang van het feest moet inleveren. Aan internationale bezoekers, die ons land nog altijd als een toonbeeld van vrij-

DANCE EN DRUGS

Hoe het komt, begrijpen we eigenlijk ook niet helemaal, maar de dancescene wordt door zowel politici als media bijna altijd afgespiegeld als een poel des verderfs, waar alles draait om de drugs.

Zelfs wanneer een ideale schoonzoon als Armin van Buuren (nummer 2 in de internationale DJ Top 100 en een van de dj's die zelfs nooit XTC heeft geprobeerd) te gast is bij Paul Witteman, dan zal de laatste niet nalaten om toch nog even de vraag te stellen of Armin een pilletje neemt voordat hij gaat draaien. (zoals dat recent op onze nationale tv gebeurde). Enige weken later: Paul de Leeuw stelt exact dezelfde vraag, ook aan Armin. En een tv-klassieker

is het bezoek van Tiësto aan Barend en Van Dorp, waarbij de manier waarop Jan Mulder bij onze dj-held informeerde naar diens druggebruik ook al tenenkrommende tv opleverde.

CDA-kamerlid Nicolien van Vroonhoven ging in de recente VPRO-forumdiscussie met Duncan Stutterheim nog een stap verder. Ze vroeg zich af of dance eigenlijk wel kon bestaan zonder drugs. (En meende ook nog wat ze zei).

De dancewereld op zo'n manier doodverven, is dat niet een beetje hypocriet? Meten met twee maten? Soldaten worden in elke oorlog met speed op de been gehouden. Dat zo ongeveer alle pophelden sinds The Beatles (die al

in hun vroegste periode pep scoorden bij de Hamburgse prostituees op de Reeperbahn), The Stones, The Doors en Jimi Hendrix alles van speed en LSD tot cocaine en heroïne gebruikten, wordt voor het gemak altijd maar even onder het vloerkleed geveegd. En wat te denken van de manier waarop Herman Brood is uitgegroeid tot een ware volksheld? Dat hij behalve artiest ook junk was, doet dan kennelijk opeens niet meer ter zake.

Drugs hebben deel uitgemaakt van elk kunstenaarsmilieu van de afgelopen eeuwen, en van elke jongerencultuur sinds de jaren vijftig. Dance is, kortom, allesbehalve uitzonderlijk.

denkendheid zien, valt dat al helemaal niet uit te leggen. Maar wat maakt eigenlijk dat officieren van justitie door heel Nederland opeens een nieuwe koers zijn ingeslagen en nu strengere controles willen?

Dat lijkt toch vooral de invloed van de huidige regering (de meest conservatieve van de afgelopen dertig jaar), die al eerder het testen van pillen op feesten in de ban deed.

Tim Boekhout van Solinge: 'Sinds Balkenende en minister van Justitie Donner (eveneens CDA) met hun 'normen en waarden' en 'duidelijke regels' is er een ander klimaat ontstaan. De conservatieve officieren van justitie grijpen nu hun kans. Met een linkse regering moet zo iemand zich inhouden, hoewel zijn handen misschien jeuken. Maar in het huidige klimaat is het makkelijker voor politie en justitie om allerlei dingen die ze in feite al lang wilden nu ook werkelijk te doen.'

GEORGE BUSH

In die drang om 'harder op te treden' en de hele introductie van de term 'Zero Tolerance' voelen we overigens ook een duidelijke Amerikaanse invloed - en een echo van George Bush' beruchte slogan 'War on drugs'. Het is bepaald geen geheim dat Balkenende een groot supporter is van Bush (aan wiens beleid we ook de rampzalige Irak-oorlog te danken hebben). Onze premier zal alles in het werk stellen om in een goed blaadje te komen bij de Amerikaanse president. En de Amerikaanse druk op Nederland om iets te doen aan ons 'probleem' valt niet te onderschatten.

'De Amerikaanse ambassadeur klopt om de haverklap op de deur bij het ministerie van Justitie', zegt Tim Boekhout van Solinge: 'En altijd met dezelfde boodschap: er moet in Nederland harder worden opgetreden.'

Daarom is bijvoorbeeld ook het XTC-team (Unit Synthetische Drugs, USD) in het leven geroepen. 'Amerika heeft ook bedreigd: 'er moet nu echt wat worden gedaan aan de Nederlandse productie en export van XTC, anders zal dat ook economische consequenties hebben'.'

Dat de oer-Hollandse handelsgeest helemaal opbloeit bij de productie en export van XTC is een situatie, die Nederland partyland niet echt goed uitkomt. Want daardoor draait Amerika Nederland nu duidelijk de duim schreeven aan.

INDIVIDUELE VRIJHEID

Maar hoe zit dat eigenlijk met Zero Tolerance? Is dat in landen als Amerika ook werkelijk effectief? Wordt er daar minder gebruikt dan bij ons? Mwah. Nederland wordt door internationale politici wel graag afgeschilderd als een drugshol, maar de feiten liggen anders: in Amerika worden percentageel twee keer zo veel drugs gebruikt als in ons eigen land. (!) Nederland blijkt internationaal gezien een middenmoter, in Europa wordt in onder andere Engeland, Ierland en Frankrijk meer gebruikt.

En we hebben volgens onderzoekers en hulpverleningsinstanties minder problemen, en zowel minder verslaafden als mensen die er aan overlijden.

Dat alles dankzij de Nederlandse aanpak, die zich baseert op het streven naar 'harm reduction'. Tim Boekhout van Solinge: 'Harm reduction betekent dat je niet zozeer het gebruik van drugs bestrijdt, maar dat je de nadruk legt op het beperken van de schade. Een sterke traditie in Nederland is dat je je daarom ook niet op gebruikers richt, omdat je als Nederlander een grote individuele vrijheid hebt. Je mag in principe doen met jezelf wat je wilt.'

'John Stuart Mills, de grote filosoof van het liberalisme, schreef in de achttiende eeuw een beroemd essay 'On liberty'. Dat is in het Nederlands denken altijd heel belangrijk geweest: je hebt alle vrijheid, zolang je geen andere mensen lastig valt. En dat is ook altijd het uitgangspunt van het drugsbeleid geweest: individuele vrijheid. Dat betekent dus concreet, dat je niet jaagt op druggebruikers, tenzij ze overlast veroorzaken. Dealers wel natuurlijk, maar kleine dealers niet echt, en gebruikers al helemaal niet.'

Boekhout van Solinge is dan ook verbaasd over de veranderingen van het beleid: 'Politie en justitie houden zich sinds twee jaar niet meer aan de richtlijnen. Ze treden onnodig streng op. En gaan daarmee hun boekje te buiten.'

Want: 'Wat er nu gebeurt is 'gerichte opsporing op gebruikers' en dat is niet conform het Nederlandse drugsbeleid, zoals vastgelegd in de richtlijn OM (Openbaar Ministerie). En deze richtlijn heeft in Nederland de status van wet.'

Daarom, zegt hij, worden druggebruikers in principe met rust gelaten. 'Althans als ze zich een beetje normaal gedragen en dus geen overlast veroorzaken. De richtlijnen geven duidelijk aan dat de politie zich op dealers moet richten.'

Een landelijke richtlijn zegt overigens ook, dat je een paar gram cannabis in bezit mag hebben. Waarom houden sommige gemeenten (officieren van justitie?) zich hier dan niet aan en worden bezoekers lastig gevallen door politie of security? En, ook niet onbelangrijk: waarom staan partyorganisaties dit allemaal toe? Omdat de schrik er goed in zit: sommige organisatoren zeggen dat ze te verstaan is gegeven dat – wanneer ze niet maximaal meewerken bij politieinzet – ze hun vergunning kwijt zouden kunnen raken.

PRESTATIECONTRACT

Wat ook niet helpt: het prestatiecontract dat minister Remkes heeft afgesloten met de politie, met als doel dat die beter gaat presteren. Dat is natuurlijk niet zo makkelijk, daarom probeert de politie de zaak in ieder geval op papier te verbeteren, oftewel: de cijfers op te krikken. Tim Boekhout van Solinge: 'Stel dat je een half jaar werkt aan bijvoorbeeld een XTC-zaak. Je hebt telefoontaps lopen, doet van alles, maar misschien heb je na een half jaar nog geen dader. Dan scoor je slecht in de statistieken. Je hebt geen resultaat. Daarom zie je nu opeens zoveel fietslicht-controles en roodlicht-controles. Die zijn goed voor de cijfers. Ga je bij een rood licht staan, dan heb je meteen een dader - een 'heterdaadje', zoals de politie dat noemt. Hierdoor lijken de prestaties van de politie op papier in ieder geval beter. Datzelfde gebeurt nu ook met het controleren op feesten. Met zoeken naar drugs scoor je makkelijk. Je hebt meteen allerlei 'heterdaadjes'. Ook weer goed voor de cijfers. Bovendien kan de politie laten zien: 'zie je wel, we zijn niet slap, we pakken dingen aan.'

IK VROEG OF HIJ ER VAN GENOOT

Je zou verwachten dat de hele partywereld zo langzamerhand wel in opstand zou komen tegen dit alles. Maar hoewel de strengere controles een regelmatig terugkerend thema zijn

op internetforums als Partyflock en Phono, reageren veel forumbezoekers behoorlijk laconiek. Partyflocker Perroz werd aangepakt in de Gelredome, tijdens Luna in Concert (2005): 'Nou ik stond daar mooi met m'n boxer op m'n knieën. Niet te geloven wat een stel mongolen die gasten. Uiteindelijk wel naar binnen gekomen. Het mooiste was nog dat ik in de zak met mijn spullen ook de sleutels van een stel handboeien aantrof. Die heb ik nu als aandenken ☺.'

Maar al zijn dat soort stoere verhalen leuk om later terug te vertellen, veel bezoekers raken inmiddels toch ook behoorlijk geïriteerd. WeMiShi (Partyflock): 'Ik heb het meegemaakt op Hellraiser, ik was daar met mijn ex. Rond een uur of half zeven werd hij ineens tegen de muur gesmeten en helemaal onderzocht. En zo'n mafkees kwam mij ff fouilleren. Je mag geeneens door een kerel in je bh gefouilleerd worden, ik vroeg

dan ook of hij er van genoot. Het feest was bijna afgelopen, gaan ze nog eens drugscontrole houden. Ik zeg tegen die andere kerel die mijn ex vast had: 'Als we pillen hadden dan zijn die nu echt wel op hoor, debiel!' Maar zo grof hè, we hadden ook echt niks meer op zak, maar je wordt gewoon uit de menigte getrokken letterlijk.'

Partyflocker Vieness werd in de Arnhemse Gelredome, zoals ze het zelf zegt: 'hardhandig in de kraag gegrepen en een aparte ruimte ingeloodst'. En waarom dan? 'Omdat ik, jawel, een kauwgompje niet uit het papiertje kreeg.' Vieness geeft toe dat ze niet helemaal nuchter meer was: 'Probeer dan maar vriendelijk te lachen en uit te leggen dat het een kauwgompje was. Kon later wel weer gaan, maar je avond is wel verneukt, sfeer slaat in één keer om' ☹.

ZERO DRUGS?

Onderzoekers, veldwerkers en hulpverleners zijn het ook over één ding eens: hoe streng er ook wordt opgetreden, hoe hoog de straffen ook zijn, drugs worden tóch gebruikt in het nachtleven. En een Zero Tolerance-beleid, waarbij iedereen, zelfs met een half pilletje, wordt aangepakt, werkt averechts.

Duncan Stutterheim: 'Als de bezoekers van een feest merken dat er strenge controles zijn, dan nemen ze hun pillen al terwijl ze in de rij staan. Zo veroorzaak je veel meer problemen. Dat mensen op die manier te veel naar binnen werken. En daar is de GGD niet blij mee.'

Daar komt nog bij dat Zero Tolerance zo'n negatieve invloed heeft op de sfeer van de feesten, dat (een deel van) de bezoekers op een gegeven moment gegarandeerd afhaakt. Bovendien is het een misvatting om te denken dat er alleen op de dance-evenementen van Nederland drugs worden gebruikt, vindt Stutterheim: 'Dat gebeurt ook in de discotheek

'Wat er nu gebeurt is niet conform het Nederlandse drugsbeleid, zoals vastgelegd in de richtlijn Openbaar Ministerie.'

om de hoek, in de kroeg in Volendam of in Harderwijk, op de grote schuurfeesten in de provincie.'

Zelf is hij een voorstander van het legaliseren van drugs. 'Maar dat is mijn persoonlijke mening. Met ID&T voeren wij het beleid uit, zoals ons dat door de overheid en politie wordt opgelegd. Maar er is op dit moment geen beleid. Er is sprake van willekeur.'

Die willekeur is ook de BVD een doorn in het oog, zegt Corné Bos: 'Er wordt met twee maten gemeten. Drugs worden overal gebruikt, niet alleen op dancefeesten. Het is veel breder aan de hand.' Repressief beleid werkt uiteindelijk ook in de hand dat de dancewereld weer ondergronds gaat – zoals dat in de eerste houseperiode met de talloze illegale feesten gebeurde. Corné Bos: 'Je duwt het dan de illegaliteit in, en daar wordt niemand beter van.' Ook de GGD en andere hulporganisaties zijn daar niet blij mee. Want op dat moment verliezen ze alle tools om de risico's zo laag mogelijk te houden, omdat er dan geen enkele controle meer is.

FIGHT FOR YOUR RIGHT TO PARTY

Het lijkt er op dat partyland de kop enigszins in het zand probeert te steken. En verwacht dat het probleem dan vanzelf wel weer weg gaat. Dat is onverstandig, vindt Tim van Boekhout van Solinge: 'Mensen kennen hun rechten niet. Ze moeten dat soort bullshit niet pikken. En zich uitspreken. Want wie zwijgt, stemt toe.'

Duncan Stutterheim: 'Het lijkt me heel normaal dat we hier met elkaar over praten en de discussie met de politiek en de overheid aangaan. Je hebt een verantwoordelijkheid als organisator, maar ook als mens: hoe staan we er met zijn allen in? Je moet wat dat betreft ook niet alleen maar bang zijn voor je eigen hachje. En alleen je eigen straatje proberen schoon te vegen. De hele discussie gaat niet over een afzonderlijk evenement, zijn feest of mijn feest, het gaat over een beleid van 15 jaar of langer dat door de plee wordt getrokken. 15 jaar know-how, die we met elkaar hebben opgebouwd op die feesten. Wat er leeft, wat er speelt, wat er aan de hand is. Die mensen van Unity hebben toch ook niet al die jaren voor niets zitten werken? Die zet je toch niet zomaar in de kou, omdat het je nu toevallig even niet uitkomt?' Het is, vindt hij, een principekwestie: 'We staan toch voor iets?' ❖

Met dank aan: Unity, Jaap Jamin, Tim Boekhout van Solinge, Onno Schram, Corné Bos, Gerd-Jan Vleugels.

UNITY RISICOREDUCTIE BETER DAN REPRESSIE

Een intensieve jacht op partydrugs in het uitgaanscircuit werkt averechts. Voorlichting en EHBO worden hierdoor bemoeilijkt. In een sfeer van repressie mijden gebruikers de voorlichting. Ook worden ze, in geval van gezondheidsklachten, huiverig om zich te melden bij de EHBO. Er is internationaal geen enkel bewijs dat een repressief beleid tegen gebruikers leidt tot minder gebruik. Wat je daarmee in ieder geval wel bereikt is dat de condities waaronder gebruikt wordt veranderen en dat brengt risico's voor de gezondheid met zich mee. Een strafrechterlijke aanpak heeft ook tot gevolg onnodige criminalisering, stigmatisering en sociale marginalisering van deze jong volwassene die zich na een week werken aan het ontspannen zijn op hun manier. Dat verergert de situatie. Consumenten blijken volgens Antenne - het jaarlijkse marktonderzoek naar alcohol- en ander drugsgebruik

onder Amsterdamse jongeren - de laatste jaren minder vaak XTC en andere drugs te gebruiken. En als ze het doen dan consumeren ze het op een meer verantwoorde manier dan pakweg 10 jaar geleden. Extreme repressie kan tot gevolg hebben dat bezoekers bijv hun drugs in 1 keer gaan nemen ipv het op een minder riskante manier over de uitgaansavond te verdelen. Of dat bezoekers minder goed bereikbaar worden voor de gezondheidsvoorlichting doordat ze onderduiken in een ander circuit waar de controle en de voorzieningen minder goed verzorgd zijn. Educare dat al ruim een decennium op veel grote evenementen de EHBO verzorgd heeft, stelt dat een professioneel georganiseerd evenement eigenlijk de veiligste omgeving is om drugs te gebruiken. Gebruik kun je niet uitroeien, wel beheersen. Het Nederlandse drugsbeleid heeft als insteek dat het gezondheidsbe-

lang voorop staat. Primair doel van het beleid is dan ook: het voorkomen en beperken van de risico's van gebruik. Gebruik op zichzelf brengt namelijk voor de maatschappij geen onaanvaardbare risico's met zich mee. Gebruik van drugs op zichzelf is dan ook geen strafbaar feit; bezit, handel en productie zijn dat wel. Daarnaast heeft het Openbaar Ministerie richtlijnen uitgevaardigd dat er geen actieve opsporing plaatsvindt naar individuen met kleine gebruikershoeveelheden. Als er geen aanwijzing is voor dealen moeten gebruikers bereikt worden met voorlichting en moet voorkomen worden dat zij worden gecriminaliseerd. Dat is al meer dan 30 jaar uitgangspunt geweest van het Nederlandse drugsbeleid en gebreken is dat dat een zeer effectieve strategie is.

JAAP JAMIN